

HADUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 3 PENGŐ
EGYES SZÁM ÁRA 2 FILLÉR.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM ALATT
TELEFON 3-48 SZÁM.

A fix pont

(Hvk.) Néhány napja érdekes vendége van Debrecennek: a palesztinai Keren Kajemet, a zsidó kolonizációs alap főtitkára látogatta meg az alföldi metropolist, hogy előadást tartson Palesztináról. A főtitkár urat — aki mielőtt felfedezte magában az öntudatos zsidót, addig magyar újságíróknak vallotta magát és Erdélyben róttá papírra a mentalitásának megfelelő cikkeket — nyomban megérkezése után körülnyűzögték a debreceni liberális, radikális sajtó tudósítói s a főtitkár ur, aki Schlesinger Sámuel dr főrabbi vendégszeretetéét élvezi, színes, szép szavakban emlékezett meg a palesztinai település sikeréről.

Midőn ennek az urnak telepítési munkájához a magunk részéről is őszinte szívvel kívánjuk a legteljesebb sikert, nem térhetünk minden szó nélkül napirendre az Erec Izrael szépségeit ecsetelő nyilatkozat fölött anélkül, hogy annak néhány megállapítását megdöbbenően igaznak, elkészerítően őszintének el ne is mernők. Azt mondja például a főtitkár ur: „a világháboru után csak egy fix pontja van az emberiségnek, ahol a haladás felé történt egy lépés és ez Palesztina”

Szóról-szóra így van s ha van ebben a nyilatkozatban valami, ami csodálatos, hát az az, hogy kilenc esztendővel a háboru után a zsidók ezt a tényt már ilyen őszintén, kerteles nélkül kürtölik világgá. Egy pár esztendővel ezelőtt még reakciónak, sőtétben bujkáló antiszemitanak, esetleg fehér bolsevistának tisztelték azt a magyar embert, aki ezt a tényt megmerte állapítani, ma pedig már maga az öntudatos és bevallottan külön faji társadalmi és erkölcsi életet élő zsidóság ismeri be egyik reprezentánsa útján, hogy a világháborunak mindösszesen is egy pozitív eredménye volt, Zsidóországnak, Erec Izraelnek megalakítása. Ezért dült bele kopár és jeletlen sirjába millió, meg millió nem-zsidó katona, ezért vált rokkantté, csonkává, bénává száz, meg százezer magyar, német, angol, francia, ezért lettek özvegygé az asszonyok, ezért kerültek árvaságra gyermekek, ezért fizeti munkás, iparos, tisztviselő, kereskedő, mezőgazda a világháboru rettenő uzsorakamatait, ezért lettek kolduassá nemzetek, ezért váltak ronccsá az országok, hogy a végén, a nagy és esztévesztett örületnek rácsosablaku bolondokházából kitekintve ott lássuk magunk előtt a fix pontot, mint a megkötyagosodott öldöklésnek egyedüli célját és értelmét, mint az emberi haladásnak egyetlen biztató ígérteét: az újra-éledt Zsidóországot.

Nem tudjuk hirtelenében, hogy hány hold földje van Palesztinának, de akármennyi van is, iftőztató uzsorárat fizetett a világ, hogy ezt a földet odaajándékozhasssa annak a 80.000 zsidónak, akiket az utolsó

négy év alatt az Igéret földjére kitelepíteni sikerült. — Magyarország egymagában félszáz vármegyét ajánl dékkozott a Keren Kajemet oltárára s ennek az ötven magyar vármegyének erdeje, aranya, ezüstje, sója ellenében vajmi kevés vigasztalás az, hogy a palesztinai kolonisták között van egy falu, Kfar gideon, amelyet tisztán az Erdélyből kitelepült cionista zsidók laknak. Azt a falut igazán olcsóbban is megszerezhetjük volna, igazán kár volt földönfutóvá tenni az Erdélyből, Felvidékről, a Bánátról kiűzött magyarok ezreit, kár volt oláh korbáccsal végigveretni a magyar anyákat, bomlott agyu pakulárokkal beszóztatni a felszaggatott sebeket, csak azért, hogy Kfar gideon palesztinai kisközség lakói háborítatlan nyugalomban ápolhassák a haterzeréves hagyományokat és a Tel-avivi gimnázium pajeszes-kaftános maturánsa önértetes büszkeséggel szívja tudományra szomju lelkébe a sanhedrin bölcs tanításait.

Szálljanak le a jeltelen, lesüppedt katonasírokba Erec Izrael rajongói, keressék fel a Kárpátok, a Magyarság, Gorlice, Sabác, Doberdó, Verdun, Marne végtelen temetőit és kérdezzék meg az eltorzult arccal, felhuzott lábakkal nyugvó, mésszel leöntött halottakat: vajjon ez volt e az a fix pont, amelyre ők tekintettek, mikor a nagy emberpiacon örök áron eladták a maguk drága, értékes fiatal életét? Kérdezzék meg az anyát: ezért tűzött e virágot egyetlen fiának sapkája mellé, mikor virágos vonattal, mosolygó arccal, nótával az ajkán nekiindult a végtelen utnak, hogy soha többé vissza ne térjen? Kérdezzék meg az utca sarkán kolduló rokkantat: ezért adta-e oda lábait, a két szemét, az egészségét, a munkabírását, ezért e, azért e, hogy a világháboru után egy öntudatos cionista büszkén vágja belé a keresztény világ szemébe: a világháboru után csak egy fix pontja van az emberiségnek, ahol a haladás felé történt lépés és ez Palesztina? Kérdezzék csak meg őket, a nyomorultakat, az elesetteket, a világháboru kétségbeesett, üldözött páriáit: vajjon hány fogja mondani, hogy azért áldozta fel magát a világháboru szörnyű Molochjának, hogy nyolcvanezer zsidó a maga földjén álmódóhasson az Igéret földjéről, a Kánaánról, melyben tej- és mézzel táplálhatja magát Jehovának kiválasztott, kaparkodó népe?

A háboru után kezdett rádöbbenni a megcsalt, rászédett, lóvátett keresztény világ, hogy micsoda rejtelmes erők dobták bele a népek millióit ebbe a rémséges pusztulásba, micsoda pokoli vezérkar mozgatótt itt országokat, népeket, társadalmi osztályokat, hogy megvadulva, elvakultan döntsék bele egymás: a mélyen megásott sírgödörökbe. A háboru végén kezdtünk rádöbbenni, hogy amíg a mi fiaink zsebébe csak kis

rézlapok közé préselt halálcédulát csempészett a háboru, addig minden országban volt egy faj, amely éppen a háboru következtében tömhetette meg arannyal zsebeit és habzsolta az édes, omlós, fűszeres életet. Mi, akik hirdetjük ezt, fehér bolsevisták és reakciók voltunk a „felvilágosultak”, a „haladók” szemében. Ma már a Keren Kajemet főtitkára ismeri el, sőt hirdeti büszkén, hogy

nekünk volt igazunk: az egyetlen fix pont a háboru után a zsidók országa, Palesztina

Isten látja lelkünket: nagy árt fizettünk ezért az igazságért. Nem érte meg sem nekünk, de a világ egyik nációjának sem. Kivéve persze a zsidókat, akik már megtalálták a fix pontot, amelynek segítségével szeretnék kifordítani sarkaiból a keresztény világot.

Az adócsökkentési törvényjavaslat folytatólagos tárgyalása a képviselőházban

Budapest, február 18. A képviselőház mai ülésén folytatták az adómérséklésről szóló javaslat vitáját, melyben elsőnek Kabók Lajos szólalt fel. A javaslatot nem fogadja el.

Vargha Gábor csodálkozik, hogy az ellenzék még ezt a javaslatot is támadja, majd hosszasan foglalkozott a házadóról szóló rendelkezésekkel.

A falusi nép adóit még jobban kell csökkenteni.

A javaslatot elfogadja.

Gaál Gaszton örömmel üdvözlöi a javaslatot, majd áttér az egyes adónemeket érintő rendelkezések bírálatára. A forgalmi adóról szólva megállapította, hogy 1926-ban 113.5 millió aranykoronát kitevő összeg folyt be forgalmi adóból. Az értékpapirforgalom azonban kibukik az

adóztatás alól. A tőzsdén csak elenyésző forgalom bonyolódik le, egyesek a földbirtok kiméletes adózását panaszolják, holott a valóság az, hogy a földet agyonadóztatják s az értékpapirforgalmi adónak csak törpe hányadát kapja az állam. A kereseti adónál lényeges enyhítések történtek, azonban e téren is súlyos hibák vannak. A jövedelmiadó az ország mai helyzetében igazságtalan és teljesen el kell törölni. Ugyanazintén

a közmunkaváltságot is teljesen el kell törölni

és más adónemmel kell pótolni. (Helyeslés).

A javaslatot a beszédében nem érintett részek miatt általánosságban elfogadja.

Az elnök napirendi indítványa után az ülés véget ért.

Évszázados pihenés után ismét kitört a kaukázusi Sgorik-vulkán

Borzalmas elemi csapások világszerte — Kaliforniában husz város viz alatt áll

Budapest, február 18. Mondhatni, hogy mostanában szinte napirenden vannak a legkülönbözőbb elemi csapások a világ minden táján. Még alig alkotható tiszta kép a balkáni rettenetes földrengés pusztításairól s máris új katasztrófákról számolnak be a jelentések.

Kitört a kaukázusi Sgorik-vulkán

A Corriere della Sera konstantinápolyi jelentése szerint a Fekete-tenger keleti partvidékéről érkező hajósok borzalmas részleteket mesélnek a

Sgorik kaukázusi vulkán kitöréséről.

A vulkán, amely már évszázadok óta nem működött, kedden váratlanul ontani kezdte a lavát. A lávaömlést napokig tartó tompa földalatti morajlás előzte meg, amely a lakosság körében óriási pánikot keltett. A lávaömléssel kapcsolatos halmueső a vulkán környékén fekvő falvakban

rettenetes pusztítást vitt végbe.

A kár ugy anyagiakban, mint emberéletben jelentékeny.

Földrengés Svédországban

Egy Stockholmból érkezett jelentés viszont arról számol be, hogy Észak-svédországban, elsősorban a lapp felföldön tegnap több heves földrengést éreztek, amelyek több házat erősen megrongáltak.

A földrengés központja Rautas város környékén volt, ahol

rengeteg ház beomlott.

Kiruna városában a földrengés szintén meglehetősen jelentékeny anyagi kárt okozott.

Borzalmas o'án Kaliforniában

Nem kiméli az elemi csapások Amerikát sem. Newyorkból jelentik, hogy Kaliforniában borzalmas orkán-katasztrófa pusztít hóviharakkal. A katasztrófa eddigi áldozatainak száma harmincnégy.

A háromnapos hózivatar idején aláhullott óriási hőmennyiség mindenütt erősen megduzzasztotta a folyókat, amelyek többhelyütt ki-

léptek medrűkből s óriási területeket öntöttek el.

Délkaliforniában

husz város teljesen víz alatt áll.

Az áradás oly hirtelen jött, hogy a lakosság nagyrésznél nem volt ideje a menekülésre s ezeket az ár teljesen körülzártá.

Sanfranciscóba eddig 5000 menekült érkezett, akik az árvíz elől hagyták el otthonukat.

Cholnoky Jenő nyilatkozata az elemi csapásokról

Dr Cholnoky Jenő a szinte di-vatbajlott elemi csapásokról mondott nyilatkozatában kifejtette, hogy ezek-

ben az eseményekben tulajdonképen semmi rendellenesség nincs.

Régebben is fordultak elő ilyen elemi csapások, viszont akkor a hirszolgálat még nem volt olyan fejlett, hogy ezekről gyorsan beszámolhattak volna. Amerikából a hír csak hónapok múlva érkezett ide és akkor az újságok már nem tartották érdemesnek az eseménnyel bőven foglalkozni.

Ma a rádió szinte percek múlva röpti szét a világ bármely részén történt elemi csapás híreit. Ezért tűnik úgy fel, mintha ma sokkal több elemi csapás sújtaná az emberiséget, mint azelőtt.

A kislakásépítő akció révén a már felépített házakra is adnak kölcsönt

A miniszterelnök és a pénzügyminiszter tárgyalásai

Budapest, február 18. A falusi kislakásépítő tervvel szemben a kormányparti képviselők a tegnapi pártértekezleten több kívánságot hangoztattak és a tervezet folytatóságos vitájában is több felszólalás fog elhangzani.

A tegnapi felszólalásoknak máris mutatkozik az eredménye, amiről Rubinek képviselő a következőket mondta:

A tegnap előterjesztett falusi kislakásépítőtervezettel kapcsolatosan többbizben kértük, hogy azok is részesülhessenek a szövetkezet révén kölcsönben, akik már korábban igye-

keztek felépíteni házaikat, de ezt csak úszora mellett kapott kölcsön-nel tudták keresztülvinni.

A miniszterelnök erre vonatkozólag legutóbb kijelentette, hogy keresni fog a pénzügyminiszterrel olyan formát, hogy

a felépített házakra is ad hassanak kölcsönt.

Akciókat tovább folytatjuk és a keddi pártértekezleten is több kérdésben felszólalunk és előterjesztjük kívánságainkat. Így az anyaghitel, a kategória, a nőtlen és a családtalan egyének kizárása tekintetében fogunk módosító javaslatokat előterjeszteni.

Nagyfontosságú ügyek a pénzügyi bizottság pénteki ülésén

Budapest, február 18. A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délután folytatta az állami költségvetés tárgyalását. Elfogadta a postatakarékpénztár és az állami közszolgáltatások költségvetését s ezzel a pénzügyi tárca költségvetését egy általánosságban, mint részleteiben letárgyalta.

Átterve a népjóléti tárca költségvetésére, Ernst Sándor előadó különösen két kérdésre hívta fel a bizottság figyelmét. Az egyik

a hadirokkanak kérdése,

a másik a Rockefeller-féle alapítvány és az ebből létesítendő közegészségügyi intézet. A hadirokkanak a múltban csak 4 millió koronát kaptak, amíg most ez az összeg az óta ötszörösére emelkedett. Örömmel jelenti, hogy

az 50%-os hadirokkanak segélyét 100%-al emelték.

Azt hiszi, mindenki helyesli, hogy állandóan szelekció történik e téren s akik rászorultak a segélyezésre, azokat lehetőleg jól kell ellátni.

Bud pénzügyminiszter az előadó egy megjegyzésére reflektál. Egyáltalában nem akarja kizárni a gyermekeket a gyermekvédelemből, és a jövőben is mindent meg fog tenni az ifjuság támogatására, amennyire a helyzet megengedi. Csak az ellen emelt kifogást, hogy a munkanélküliség címen lehessen felvenni gyermekeket

Beck Lajos szerint a nemibetegségek elleni küzdelem erősebb eszközökkel folytatandó. Egy elhatározott lépésre kell a kormánynak magát elszánnia a házasságkötések nélküli közbelépéssel.

Nem volna szabad melegegdnünk egyedül felvilágosítással és a hatóságok által tervebe vett vizsgálat

ajánlásával, hanem legalább is próbát tenni angol mintára a házasságot kötő feleknek

életbiztosítási kötelezettségére.

ami természetesen magával hozná a vizsgálatot is. Ez a biztosítási összeg minimális lehet.

Kállay Tibor a hadikölcsönökről beszél. A miniszterelnök a kérdésben arra az álláspontra helyezkedett, hogy ennek megoldása csakis a népjóléti tárca keretében valósítható meg.

Elfogadja a miniszterelnök állás pontját, mert ez nem vezetne az ország megerősítésére, hanem ellenkezőleg gyengítené hitelképességünket. Szükséges a kérdés megoldása és hogy az komoly segítséget jelentsen azok számára, akiket segíteni akarunk.

Ivány Béla az anya és csecsemővédelemre, bábaképzésre és kórházakra beállított összegeket rendkívül kicsinyeknek tartja, ugyszintén a tisztviselői betegpótlási alaphoz való 350 ezer pengő hozzájárulást.

Wolf Károly a valorizációról kért felvilágosítást a népjóléti miniszter-től. Mielőtt e kérdésben döntenének, szeretné, ha úgy a hadikölcsönkötvény tulajdonosok egyesületét, mint a pénzügybizottságot meghallgatná. Ő maga

a hadikölcsön valorizációja alapján áll.

A miniszterelnök nyilatkozatára tegnap óta 15%-al estek a hadikölcsönök. Kérde, hol van bevételezve a tisztviselői betegpótlási alapra befizetett tisztviselői hozzájárulás.

Ezután még több felszólalás hangzott el, mely után az ülés véget ért.

A kormány lényeges adómérsékléssel segíti elő a házak tatarozását

Az adómérséklés kedvezmény csak az 1927-i tatarozásra vonatkozik — Az adómérséklés mértéke

(A Hajdúföld tud sit ját.) A pénzügyminiszter, mint ismeretes, most nyújtotta be az országgyűlés elé az adó és illetékek mérséklésére vonatkozó törvényjavaslatot, amelynek 6 szakasza szerint adómérséklés illeti meg azt a házbirtokost, aki akár bérbeadott, akár bérbe nem adott házat az 1927. évben legkésőbb november 30-ig

kizárólag saját költségén tataroztatja

és a tatarozási költségek összege az 1927. évre kivetett házadó alapjának 20 százalékát eléri, vagy meghaladja. Miután ez az adómérséklés, tekintettel arra, hogy a házadó 18 százalék s ezután még 50 százalék községi pótdadót, 10 százalék utadót, 10 százalék országos betegpótlási pótdadót, 5 százalék rokkantadót és jöredelemadót is kell fizetni, nagy kedvezményt jelent az összes házbirtokosokra s emellett a tatarozások nagyarányú munkaalkalmat is teremtenek, ép ezért szükségesnek tartjuk, hogy az érdekelt házbirtokosokkal megismertessük az adómérséklés mértékét és annak mikénti bejelentését.

Az adómérséklés mértéke a következő:

1. Ha a tatarozási költségek az 1927. évi házadóalap 20 százalékát e érik, de annak 60 százalékát nem érik el, a tatarozási költség felét az 1928. évi házadó alapján kell levonni;

2. ha a tatarozási költségek az 1927. évi házadóalap 60 százalékát elérik, de annak 100 százalékát nem érik el, a tatarozási költség felét az 1928. évi házadó alapján, a másik felét pedig az 1929. évi házadó alapján kell levonni;

3. ha a tatarozási költségek az 1927. évi házadóalap 100 százalékát elérik vagy meghaladják, a tatarozási költségeknek az 1927. évi házadóalap összegét elérő részét az 1928. évi a többi részét pedig az 1929. évi házadó alapján kell levonni.

Az olyan épületeknél, amelyek még ideiglenesen házadamentesek, a tatarozási munkálatokat foganatosító házbirtokosoknak a házadó alapján a tatarozási költség szintén a fenti módon és mérvben levonatik, de miután a lajstromban kivetett házadó tényleg előírva nem lesz, a tatarozási költségek az adóalapból való levonása a házadó alapján kivetett pótdadónál mérsékelheti csak az adóterhet, ezért az ideiglenes adómentes házaknál a házbirtokos még abban a kedvezményben is részesül, hogy

az ideiglenes mentesség még hosszabbítottatik,

mégpedig:

1. egy fél évvel, ha a tatarozási költségek az 1927. évi házadó alapján veendő bérjövedelem, vagy haszonérték 20 százalékát eléri, de annak 100 százalékát nem érik el. 2. egy évvel, ha a tatarozási költségek az 1927. évi házadó alapján veendő bérjövedelem vagy haszonérték 100 százalékát eléri, vagy meghaladják.

Aki az adómérséklést igénybevenni akarja, az tartozik

legalább 15 nappal a tatarozás megkezdése előtt

a polgármesternél bélyegmentesen írásban bejelenteni:

1. Az épület fekvésének helyét (utca, szám); 2. a tervezett tatarozási munkálatokat; 3. a tatarozási munkálatok megkezdésének napját és előrelátható tartamát; 4. a tatarozási munkálatot végző vállalkozó nevét és telepének helyét.

A tatarozási munkálatok befejezését 15 napon belül szintén be kell jelenteni a polgármesternél és ebben fel kell tüntetni a tatarozási költségek végösszegét is s a bejelentéshez kell csatolni a tatarozási munkálatok költségeire vonatkozó szabályszerűen bélyegzett számlákat és nyugtákat is s kérni kell a felülvizsgálat után az iratoknak a városi adóhivatalhoz az

adókedvezmény alkalmazása céljából

való áttételét.

Minden egyes ház tatarozásáról külön-külön bejelentést kell tenni, még pedig a tatarozás megkezdése előtt 15 nappal a polgármesteri hivatalhoz.

Tisztújító közgyűlés a KANSZ-ban

Budapest, február 18. A KANSZ bírósági és ügyészségi csoportja pénteken délután tisztújító közgyűlést tartott, amelyen újból megválasztották elnökké dr Oswald Istvánt, társelnökké Halász Lajos kir. főügyészt alelnökké dr Vályi Sándor munkásbiztosítási felsőbírósági elnököt.

Ugyancsak pénteken délután volt a KANSZ bírósági és ügyészségi nyugdíjasok országos szakkörének tisztújító közgyűlése, amelyen egyhangulag megválasztották a leleptisztítást Dr Horváth Sándor ny. kuriai bírót újra elnökké és dr Héray Andor ny. főügyész helyettes titkárrá.

FŐISKOLA

Az Arpad bajtársi egyesület disztáborozása. A Tisza István Tudományegyetem „Árpád” bajtársi egyesületének „Csokonai”, „Bethlen” és „Bolyai” törzse február 26-án szombaton este 8 órakor az Arany Bika üvegtermében műsorral és táncokkal együttes disztáborozást rendez. Belépődíj nincs.

A gazdasági akadémia ifjusági Kaszinójának estélye. A debreceni gazdasági akadémia ifjusági Kaszinója február 19-én, szombaton este 9 órai kezdettel Pallagon Kaszinó estélyt rendez. Ez alkalommal villamos indul kifelé a MÁV pályaudvartól este 8 órakor, visszafelé indul Pallagról hajnali 4 órakor. Az estélyre belépődíj nincs. Megjelenés sötét ruhában.

RHEUMA

legkellemesebb hatásos gyógyszer

Salvator Forrás!

Csaknem teljesen megszűnt az influenza járvány

Budapest, február 18. A népjóléti- és munkaügyi miniszterium pénteken a következő hivatalos jelentést adta ki: A csütörtöki nap folyamán a székesfehérvári tisztifőorvosi hivatalnak összesen 13 új influenzás beteget jelentettek be, akik közül kórházba szállítottak tizet. A kórházakból gyógyultan elbocsátottak 19 beteget. A már régebben bejelentett kórházi ápoltak közül meghalt egy. A honvédségnél a csütörtöki nap folyamán 37 új, kivétel nélkül könnyebb megbetegedés fordult elő.

Miniszteri rendelet a felszabaduló tanoncok védelmére

Budapest, február 18. A kereskedelmi miniszter. rendeletben szabályozza a tanoncoknak segédként való alkalmazását. A rendelet utal arra, hogy újabbban gyakran előfordul, hogy a munkaadó a tanoncok tanulóidejének elteltével a segédi levél megszerzése után nem alkalmazza segédként, hanem

nyomban elbocsátják.

Ez az eljárás a tanoncokat a legtöbbszörben súlyos helyzetbe sodorja. A miniszter felhívja a másodfokú iparhatóságokat, hassanak oda az elsőfokú iparhatóságok és iparügyi-telek révén, hogy a tanoncokat foglalkoztató munkaadók a felszabaduló tanoncokat még legalább néhány hónapon át, de 3 hónapnál kevesebb ideig nem kevesebb ideig megfelelő bérrel

segédként tovább foglalkoztassák,

amire nemcsak méltányossági szempontból, hanem fontos ipari érdekből is szükség van.

Homonnay Dezső állomásfőnök ünneplése huszonöt éves szolgálati évfordulója alkalmából

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni állomás tisztikara és személyzete pénteken meleg ünneplésben részesítette Homonnay Dezső állomásfőnököt

huszonöt éves szolgálati évfordulója alkalmából.

Németh Lajos felügyelő raktárfőnök és dr. Stankó helyettes állomásfőnök vezetésével teljes számban jelentek meg az ünneplést előtti, akinek érdemeit, vasszorgalmát, kitartását, a felsőbbeség iránti odaadást és a munkatársak és beosztottak iránti megbecsülő szeretetét Németh Lajos foglalta össze szép és tartalmas beszédben.

Homonnay Dezső meghatóan mondott köszönetet az őszinte, szeretetdiktálta ünneplésért, amely ezzel befejezést is nyert s az ünneplők és az ünneplés a munka folytatásában látták az ünneplés legszebb módját. Még a délelőtti folyamán Homonnay Dezső állomásfőnököt

Balás Károly

üzletigazgató, kormányfőtanácsos felkereste személyesen s jókívánságait tolmácsolta a jubiláló főtisztviselőnek, akit ebből az alkalomból az iparkamara, a közraktárak s számos város előkelőségei közül a legmelegebb gratulációkban részesítettek.

Kirabolták egy száz százalékos rokkant Árpád-téri trafikját

A rendőrség nyomában van a betörőnek

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az újonnan felállított városi bódék egyikét az Árpád téren Farkas Lajos száz százalékos rokkant bérel, aki tekintettel arra, hogy mindkét lábát többi leamputálták, három kerekű kézihajtású kocsin szokott járni. Ehez a szegény rokkanthoz az elmúlt éjjel eddig ismeretlen tettes vakmerő módon betört, leütve a bódé ajtajáról a lakatot és a keze

ügyébe kerülő dohányárakat összepakolva,

kifosztotta a trafikot.

A vakmerő betörő feltörte a pénzes fiókot is, azonban abban nem nagy kárt tett, mert Farkas napi keresményét minden este hazaviszi. Feljelentés folytán a rendőrség a legnagyobb eréllyel fogott hozzá a nyomozáshoz, ugyanígy, hogy már nyomában is van a tolvajnak.

A városi tanács elvi alapnak tekinti a békebeli bérhez viszonyított 34 százalékos üzletbéremelést

A 34 százalékos emeléstől csak indokolt esetben tér el a város

(A Hajdúföld tudósítójától.) A városi tanács tudvalevőleg az üzlet helyiségek felszabadításáról szóló rendelet megjelenése után felmondott mindazoknak a kereskedőknek, akik a város házaiban, bérpalotákban bérelnek üzletet. Ezután a kereskedő érdekeltségek képviselőinek bevonásával egy értekezletet tartottak, amelyen megállapították az üzletek bérét és pedig úgy, hogy a tanács

a békében fizetett aranykorona bért pengőnek tekítve, ötvenszázalékos emelést hajtott végre.

Természetesen, hogy ez a béremegállapítás, mely a békebeli aranykorona bérhez képest 34 százalék emelésnek felelt meg, nagy megdöbbenést és elkeseredést keltett a kereskedők körében, akiknek legnagyobb része nem bírta volna el az így rája háruló terheket. Éppen ezért pár nappal ezelőtt a kereskedők küldöttség útján kérték a polgármestert, hogy a tanács változtassa meg az üzletberek emelésére vonatkozó határozatát és ne emelje túlzott mértékben a béreket. A polgármester ezt meg is ígérte a deputációnak és pénteken délelőtti

valóban összeült a tanács a kereskedő érdekeltség képviselőivel, hogy a méltányosabb béremegállapításról tanácskozzék. A megbeszélés mindvégig zárt ajtók mögött folyt le, de amint nekünk illetékes helyen ki jelentették, a tanács ez alkalommal sem tért el az eredeti határozattól, melyet általános elvi alapnak tekintett. Ezzel szemben azonban

számos városi üzletbérletnél eszközölték méltányosabb béremegállapítást,

amennyiben nem tartották be rigorózan a 34 százalékos emelésre vonatkozó határozatot. Egyes bérletknél figyelmebe vették ezek egyéni viszonyait, valamint hogy már békében is magas árértékű üzleteiket. Ez utóbbiaknak természetesen nem emelték olyan mértékben a bért, mint a többieknek. A békebeli aranykorona bérhez képest mindenütt mutatkozik egy kis emelés, vannak azonban olyan üzletek is, melyeknek bérleti az eredetileg megállapított 34 százalékkal emelt békebeli béreket tartoznak megfizetni, vagyis ezeknél megmaradt a teljes emelés és a revízió során semmit sem változtattak.

Nagyváradon letartóztatták Molnár Józsefet, aki a Homokkertben kirabolt egy házaspárt

Molnár a letartóztatás alkalmával revolvert fogott a detektivre - A debreceni ügyészség megindította a kiadatási eljárást

(A Hajdúföld tudósítójától.) Réskéntesen beszámoltunk annakidején arról a vakmerő rablótámadásról, amelyet négy fiatalember követett el ez év január közepe táján a Homokkertben lakó öreg házaspár, Kapusi Jánosék ellen.

Az erélyes rendőri nyomozás másnapra elfogta a vakmerő rablókat, az egy Molnár József oláh katonaszökevény kivételével. A levezetett nyomozás során megállapítást nyert, hogy Molnár oláh megszállt területre szökött.

A letartóztatott cinkosok kihallgatásával azután az is kitudódott, hogy

Molnárnak Nagyváradon menyasszonya van

és a legnagyobb valószínűség szerint ehhez menekült. A debreceni rendőrség megkereste a nagyvárad rendőrséget, megadva Molnár személyleírását és kérte letartóztatását. Az ottani rendőrség erre szintén hozzáfogott az elmenekült rabló kézrekerítéséhez.

A napokban a debreceni rendőr-

ség azt az értesítést kapta a nagyváraditól, hogy február 14-én éjjel sikerült Molnárt elfogni.

Molnárnak tényleg menyasszonya van Várad-Velencén, mégpedig igen tekintélyes iparoscsalád leánya, akik természetesen nem tudtak leendő vejük gazságairól.

Az oláh detektivek a Debrecenből érkezett átirat kézhezvétele után kiderítették, hogy Molnár gyakran felkeresi menyasszonya szüleinek házáat s így megfigyelés alá vették. Február 14-én ismételtelen elment menyasszonyához s annak szüleivel együtt elmentek a moziba. A detektivek egy pillanatra sem tévesztették őket szem elől és megvárták míg hazamennek. Azt azonban már nem győzték kivárni, míg Molnár eltávozik, mire bementek a lakásba. Itt igazoltatták Molnárt, aki

Palotai Lajosnak mondta magát.

A detektivek azonban nem ültek fel a hamis névnek és nem akartak addig távozni, míg Molnár velük nem jön. A vakmerő rabló erre

revolvert rántott és ráfogta a detektivekre,

akik egyike kiütötte a revolvert a kezéből, míg a másik szintén előkapta a revolverét és ijesztesül a levegőbe lőtt. Ezután Molnárt leteperték a földre, majd megkötözték és bekísérték.

A rendőrségen kihallgatták Molnárt, aki végre is belátta, hogy a nagyszámu bizonyítékok mellett hiábavaló minden tagadás, töredelmesen beismerte bűnét.

Az oláhoktól kapott értesítés után a debreceni ügyészség megindította a kiadatási eljárást.

Mellau Márton és dr. Borbély Mihály előadásai a Kath. Otthonban

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni Katolikus Otthon vasárnapi előadássorozatát

Mellau Márton pápai kamarás

értekezése nyitja meg a nevelés ferdéségeiről. Utána

dr. Borbély Mihály,

a vizgyógyintézet rendelőorvosa tart vetített képes szabadelődést a különböző vizgyógyászokról. A kiváló fiatal debreceni orvos, aki éveken keresztül vezette a belklinikai hydrotherapiai intézetét, egyik legjelesebb szakember a vizgyógyászat terén s így a rendkívül értékesnek ígérkező előadás iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg.

A kulturdelután vasárnap délután 5 órakor kezdődik a Kath. Otthon nagytermében.

Beethoven-ünnepély a női felsőkereskedelmi iskolában

A debreceni négyévfolyamu női felső kereskedelmi iskola február 20-án délután 5 órakor az intézet tornatermében tartja Beethoven-emlékünnepélyét, amely közbejött akadályok miatt február 6-ról elmaradt. A pompásnak ígérkező ünnepély

műsora a következő:

1. Prológ. Elmondja Juhász Erzsébet IV. évf. tanuló. 2. Beethoven: Isten dicsősége. Éneklő a polg. fiúiskola énekkara. 3. Beethoven: III. Szimfonia. Op. 55. Allegro con brio. Zongorán játsszák Weismann Ágnes és Magda IV. évf. tanulók. 4. IV. Trio. Op. 71. Játsszák: Szalánczi Károly, Lévai József tanárok és Székely Magda IV. évf. tanuló. 5. Beethoven: Himnusz az éjhez. Éneklő a női felső kereskedelmi iskola énekkara. 6. Beethoven: V. Szonáta. Op. 24. Játsszák: Szalánczi Károly tanár és Ungár Lili IV. évf. tanuló. 7. Beethoven: Dal a távolból. Éneklő

vitész Kolosváry Borcsa Mihályné Voith Ilonka

operaénekesnő, zongorán kíséri Forrai István karnagy. 8. Beethoven: 1. Szimfonia. Op. 21. Allegro con brio. Játssza a női felső kereskedelmi és polg. fiúiskola zenekara. Az ének- és zenekart vezeti Császár László tanár.

Helyárak: I. hely 2 pengő, II. hely 1.20 pengő, állóhely 60 fillér, diákjegy 40 fillér. Jegyek előre válthatók az iskola igazgatóságánál d. e. 11-től 12-ig és előadaskor a pénztárnál.

— Az Uj Nemzedék este 6 órakor kapható Debrecenben minden újsárusnál.

HIREK

1927 február 19. (Szombat)

Prot.: Zsuzsanna. Kath.: Konrad.

A Meteorológiai Intézet jelentése:
Időjárás: Változékony és egyelőre hideg idő, szórvaosan csapadékkal és a szelek gyengülésével.

Városi muzeum 9-12-ig, 2-4-ig.
Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10-1-ig, délután 4-7-ig.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kossuth (Piac-u. 20.), Nap (Piac-utca 3.) Isteni gondviselés (Teleki- és Deák Ferenc-u. sarok), II. Rákóczy Ferenc (Külsővásártér 1.), Csillag (Árpád-tér 1.), Mátyás Király (Nyilas-telep, Márton Kálmán-u. 1.)

Vasárnapi istentiszteletek

A református templomokban:

Nagytemplomban délelőtt 9 órakor Peleskey Sándor, délelőtt 11 órakor Szele György, d. e. fél 1 órakor Mezey Béla, d. u. 5 órakor Hegedűs Kálmán. Kossuth-utcai templomban d. e. 10 órakor Kolozsváry Kiss László, d. u. 5 órakor Madar Zoltán. Árpádtéri templomban d. e. 10 órakor Baja Mihály, d. u. 2 órakor Kovács Pál. Ispótyai templomban d. e. 10 órakor Márki Kálmán, délután vallásos estély: dr Révész Imre. Homokkerti imaházban d. e. 10 órakor Nagy Sándor, d. u. 3 órakor vallásos ünnepély. Szegényházban délelőtt Bagdy Dániel. Kollégiumi Oratóriumban d. e. 9 órakor Kovács János Ref. Felső Leánynevelő Intézetben d. e. 10 órakor Uray Sándor. Nyilas-telepen d. u. 3 órakor Kardos Lajos. Csapókerti imaházban d. u. 3 órakor vallásos ünnepély. Köselyszeg: Konrad Zoltán. Nagycsere: Mezey Béla. Pac: Erdélyi Sándor. Belső Ohat és Ohat Telekháza: Siposs Imre. — Vagongyárban szombat d. u. 3 órakor Uray Sándor.

A római katolikus templomban:

Rendes vasárnapi szentmisere. Délelőtt fél 10 órakor nagymise, utána szentbeszédet mond dr Lindenberg János ap. kormányzó helynök. Utolsó mise fél 1 órakor. Délután fél 4 órakor szentolvasó és Szent József-litánia. A prédikációt Fejér Imre mondja.

Az evangélikus templomban
az istentiszteletet február 20-án, vasárnap délelőtt 10 órakor Labossa Lajos vallásos estély tartja.

A görögkeresztény római katolikus templomban:

Régen 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmise, prédikál Bodnár Sándor hitoktató. 9 órakor latin szert. csendes mise katonák részére, délelőtt háromnegyed 10 órakor énekes nagymise, prédikál Papp Gyula szentszéki tanácsos. Fél 12 órakor csendes mise. Délután fél 1 órakor levonték miséje, 3 órakor istentisztelet. Tartja Orosz Bálint s. lelkész.

Az ÉME bajtársias összejövetele. Az Ébredő Magyarok Egyesületének debreceni csoportja ma, szombaton este is megtartja szokásos vacsorautáni bajtársias összejövetelét, melyre a tagokat minél nagyobb számban szívesen látja az elnökség.

Felhívás a MANSz tagjaihoz. A MANSz debreceni csoportja február 22-én, kedden délután 4 órakor a Széchenyi-u. 1 szám alatt levő Otthonában választmányi és taggyűlést tart. Tekintettel a tárgy sorozat rendkívül fontosságára, minél nagyobb számban való megjelensést kér az Elnökség.

A MANSz Erzsébet énekkar alakuló közgyűlése és hangversenye

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének kebelén belül immár négy éve működő Erzsébet női énekkar elérkezett fejlődésének arra a magaslatára, hogy megtartván ugyan teljes mértékben kapcsolatát a debreceni MANSz központtal, mint önálló egyesület lép a nyilvánosság elé.

A MANSz Erzsébet énekkar va sárnap, február 20-án délelőtt 11 órai kezdettel tartja meg

alakuló közgyűlést

a MANSz Széchenyi-utca 1. szám alatt levő egyesületi helyiségének dísztermében a következő tárgysorozattal:

1. Megnyitja a közgyűlést Fráter Erzsébet díszelnök. 2. Megnyitó beszédet mond Ollinger Béláné, a MANSz elnöknője. 3. Az énekkar eddigi működését ismerteti Palotay Lajosné ú. v. alelnök. 4. Az alap szabálytervezetet bemutatja Gévay

Béla dr. ügyész. 5. A tisztikar megválasztása. 6. Záróbeszédet mond Uray Sándor ref. lelkész, a MANSz igazgatója.

Este 8 órai kezdettel

ünnepi összejövetel

tart a női énekkar a MANSz helyiségeiben, teával, büffével és táncal, melyet a következő műsor vezet be:

1. Az énekkar előadja a Hiszekegyet. 2. Elnöki megnyitó. 3. Magyar nótákat játszik zongorán Balogh Elemérné. 4. Schmotzer Sándorné énekszám. 5. Énekel a Kereskedő Ifjak Dalköre. 6. Szabó Béla humoros előadása. 7. A MANSz Erzsébet énekkar énekszám.

Az énekkari számokat Pálffy Lajos karnagy vezényli.

A MANSz Erzsébet énekkar ezúton is meghívja a MANSz minden tagját s az Erzsébet énekkar barátait családi estélyére

Dr Ecsedi István egyetemi magántanár előadása Budapesten

(A *Hajduföld tud. sit. ját. l.*) A Magyar Földrajzi Társaság csütörtöki felolvasó ülésén Budapesten érdekes összefoglaló előadást tartott

dr Ecsedi István

a tudós debreceni professzor a Hortobágyról és a szilajpásztorokdásról.

Rámutatott arra, hogy a földrajzi, történelmi régészeti kutatások megállapították, hogy a Hortobágy nem volt mindig pusztá, hanem már azóta, mióta Magyarországon ember van,

lakott hely volt.

Területén az emberi kultúra hullámzott. Majd felemelkedett, majd elpusztult, azután újra felemelkedett. A történelem előbbi időkben magas ujkőkori kultúrát szegény bronzkori kultúra követte. A népvándorlás korában újra felemelkedett a kultúra, amit a gazdag sírleletek igazolnak. Ez hirtelen elpusztult, a barbár hadak még a sírokat is ki fosztották.

A honfoglaló magyar is kerülte a Hortobágy vidékét. Mig a szomszédos Nyírségben gazdag lovas sírokat lehet találni, addig a Hortobágyon alig lehet pár szegényesre akadni.

— Andráka főkapitányhelyettes inzulitálóját másfél évi börtönre ítélték. Budapestről jelentik: Vidéki Alizt, akinek a neve az utóbbi idők kommunista ügyeivel kapcsolatban vált ismertté s aki Andráka Károly jelenlegi főkapitány helyettesét biztaltta, pénteken a törvényszék hatóságelleni erőszak bűntettéért egyévi és 6 hónapi börtönre, valamint 240 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ügyész és a vádlott feleltek.

— Újabb antiszemita tüntetés a bukaresti egyetemen. Bukarestből jelentik: Az egyetemi orvosi fakultáson újabb verekedések voltak. A keresztény nemzetvédelmi ligához tartozó diákok megtámadták az előadásokról távozó zsidó hallgatókat, akik közül néhányat véresre vertek.

— Balázs Árpád egyetlen magyar nőestélye március 3-án az Arany Bika dísztermében, este 8 órakor. Jegyek már kaphatók Antalfy könyvkereskedésében. Telefon 6-12.

Első királyunk idejében bekövetkezett békés időben a Hortobágy mai területe benépesült. Falvak, telepek keletkeztek. Földművelő életet éltek.

Ezt a magas magyar falusi kultúrát tette tönkre a török hódoltság 1594-ben mikor egy

tatárhordával felégettette a Tiszántúlt.

Ekkor pusztult el a Hortobágy területén minden község. (Mata, Ohat, Zám, Csécs, Derzs stb. stb.) A pusztán maradt területeket Debrecen város zálogba vette. A XVII. sz. vége felé, mikor a török uralom megszűnt, a szilaj jóság legelőjéül használta. Ez időben kezdi felvenni több falu határa a Hortobágy folyótól a Hortobágy-pusztá nevet.

Az előadó részletesen, mindenre kiterjedően fejtegette ezután a szilajpásztorokdást, mint a kezdetleges állattenyésztés egyik módját. Rámutatott arra, hogy a haladó kor már nem tűri e primitív állattenyésztést, a gazdák ezt tudják és fokozatosan térnek át a gazdaságosabb állattenyésztésre. A Hortobágy pusztára új fellendülés kora vár, kivált ha kiépítik az eddig lerakott intézményeket.

— Megjelent a „Sajtó” februári száma. Wünsch Frigyes dr. szerkesztésében most jelent meg a A Sajtó februári száma. A gazdag tartalmu folyóirat vitát indít a sajtóismerteknek a főiskolán való tanításáról. Balázs P. Elemér a szerzői és a sajtó jognak a rádióközvetítés folytán előálló változásáról értekezik. Sir Evelyn Cecil, az angol alsóház tagja, érdekesen nyilatkozik a legutóbb életbeléptetett angol sajtóreformról. Lányi Zsigmond, a Külföldi Sajtó szindikátus elnöke, nemzetközi újságíró igazolvány bevezetése mellett tör lándzsát. Az újságírók érdeklődésére tarthat számot a Hirlapírók Nyugdíjintézetének szanálásáról szóló cikk. A lapot gazdag hírvonat és irodalmi szemle egészíti ki. Előfizetéseket elfogad: Csáthy Ferenc R.-t. Piac-utca 8.

— Vásárlás előtt tekintse meg a Kalapüzem selyemkalap ujdonságait. Piac-u. 9. szám.

— Dr Hadházy Zsigmond főispán Budapesten. Dr Hadházy Zsigmond főispán csütörtökön fontos hivatali ügyek elintézése céljából a fővárosba utazott, ahonnan ma, szombaton este fog visszaérkezni Debrecenbe.

— Pethes Endre bagaméri jegyző halála. Bagamér község jegyző karának egyik érdemes tagja, Pethes Endre február 15-én hosszas és kínos szenvedés után elhunyt. A derék és nagyszorgalmu jegyző előzőleg az oláh uralom alá jutott érselindi körjegyzőségénél szolgált, de a magyar érzelmű jegyző az oláhok brutalitása miatt oly nehéz helyzetbe jutott, hogy összes hutorai hátrahagyásával éjnek idején kellett elmenekülni feleségével és kisfiával. Bagamérba jött tehát a menekült ember, akit később megválasztottak közigazgatási másodjegyzőnek. Rendkívüli szorgalmat és ügybuzgóságot fejtett ki itt is, de a megfeszített munka és az oláhoktól szenvedett atrocitások megtörték erejét s valóban a munka asztalától kellett szinte erőszakkal bevinni a nagy beteg embert a debreceni klinikára. Baja azonban oly előrehaladott volt, hogy az orvosi tudomány már nem tudott rajta segíteni s néhány heti klinikai kezelés után visszahozták Bagamérba, övéi körébe, akiknek karjai közt csendesen elhunyt. Temetése február 17-én volt, az egész község igaz részvétele kísérete sírjába a kötelességtudó tisztviselőt, a szerető férj és gondos családapát, a hű barátot. Gyászbaorult özvegy s egy árva fiu siratja az elhunyt nemes férfit.

— Pestalozzi emlékünnepe a Csapó-utcai iskolában. A debreceni református népiskola Csapó-utcai ifjusági vöröskereszt csoportja f. é. február 20-án délután fél 3 órai kezdettel, a Csapó utca 46. sz. alatt, a IV. osztály tantermében Pestalozzi emlékére iskolai ünnepélyt rendez, amelynek műsora a következő: 1. Himnusz. 2. Ima. Elmondja: Széki Mária IV. o. t. 3. Beszédet mond: Mocsári László igazgató. 4. Isten, ki hazánkat... ének. 5. Hiszek benned. Szavalja: Kaszás Róza. 6. Bus magyarok... Éneklük: Szűcs Erzsébet és Nagy Ilona. 7. Az új mappa előtt. Szavalja: Góga Margit. 8. Adjon Isten... dal. 9. A hontalan. Szavalják: Simon Etel és Szendy Kató. 10. Régen már... Éneklük: Vári Irén, Cseke Erzsébet, Simon Róza. 11. Magyarország térképe előtt. Irtá: Jámor Lajos. Szavalja Kulcsár Erzsébet. 12. Legyen úgy, mint régen volt... 13. Három könnyű. Szavalja: C. Nagy Róza. 14. Úres a fészek... 15. Élet vagy halál. Szavalja: Cseke Erzsébet. 16. Turulmadár... Éneklük: Gaál R., Obermayer M., Nagy Eszter. 17. A hontalan. Szavalja: Truckai Róza. 18. Tihanyi ekhó... 19. A tarogató. Szavalja Obermayer Margit. 20. Éj van... 21. Hungária: Vári Irén, Furmann Kata, Papp Kata, Bányai Eszter, Szűcs Erzsébet, A. Nagy Róza, Gaál Róza, Katona Irma, Simon Etel, Truckai Róza, Takács Erzsébet, Zsadányi Kata. Adományokat a vöröskereszt szegény gyermekek üdülő háza javára s tanítói jóléti célokra köszönettel fogadnak. Előadás után szülői értekezlet lesz. Hogyan támogathatja a család az iskolát? címen felolvasást tart: Géder József ref. tanító. A szülőket, érdeklődőket ezúton is meghívja a Tanítótestület.

— Hirdessen a Hajduföldben!

ESTÉLYEK ÉS HANGVERSENYEK

Február 19-én, szombaton este 8 órakor Helge Lindberg és Denise Molie hangversenye a Zenede dísztermében.

Február 19-én, szombaton este fél 9 órakor a Szent László Kör táncestélye az Arany Bika üvegtermében.

Február 19-én, szombaton este 8 órakor a Mária Társulat táncal egybekötött teastélye a Katholikus Otthonban.

Február 19-én, szombaton este 10 órakor a helyőrségi altisztek társas összejövele a Royal-szálloda dísztermében.

Február 19-én, szombaton este 9 órakor a gazdasági akadémia ifjúsági Casinójának estélye Pallagon.

Február 20-án, vasárnap este 9 órakor a Szent László Dalegylet házi estélye a Katholikus Otthonban.

Február 20-án, vasárnap este 8 órakor a Kossuth Dalkör hangversenye a Zenede dísztermében.

Február 20-án, vasárnap délelőtt 11 órakor a MANSz Erzsébet női énekkar alakuló közgyűlése a Széchenyi-utcai MANSz Otthonban.

Február 20-án, vasárnap este 8 órakor a MANSz Erzsébet női énekkar ünnepi összejövele a Széchenyi-utcai MANSz Otthonban.

Február 20-án, vasárnap délután 4 órakor Elefánthy Sándor előadása az Iparoskör kulturdélutánján, a Kör helyiségében.

Február 20-án, vasárnap délután 5 órakor a négyévfolyamu női felső kereskedelmi iskola Beethoven emlékünnepe az intézet tornatermében.

Február 20-án, vasárnap d. u. 5 órakor Mellau Márton és dr. Borbely Mihály előadása a Katholikus Otthonban.

Február 21-én, hétfőn este 8 órakor Csathó Kálmán felolvasása a Csokonai Kör ülésén, a ref. főgimn. dísztermében.

Február 21-én, hétfőn d. u. 6 órakor dr. Nagy Jenő előadása a ref. főgimn. dísztermében.

Február 22-én, kedden délután 4 órakor a MANSz választmányi és taggyűlése a Széchenyi utcai Otthonban.

Február 25-én, pénteken d. u. 5 órakor dr. Thurzó Jenő előadása a Közegészségügyi Egyesületben, a Kollegium dísztermében.

Február 26-án, szombaton este 8 órakor a debreceni Iparos Dalegylet táncal egybekötött dalestje a Korona dísztermében.

Február 26-án, szombaton este 8 órakor az Árpád b. e. díszbárogzása az Arany Bika üvegtermében.

Február 28-án, hétfőn este 8 órakor a debreceni altisztek táncal egybekötött műsoros estje a Korona dísztermében.

Március 1-én, kedden este 9 órakor „Tavaszi telben” (Dóczy-bál) az Arany Bika dísztermében.

Március 2-án, szerdán este 8 órakor Csanak Béla szerzői estje Hoór Tempis Erzsébet és Szédlő Miklós közreműködésével az Arany Bika dísztermében.

Március 3-án, csütörtökön este 8 órakor Balazs Árpád dalestje az Arany Bika dísztermében.

Március 12-én, szombaton este 9 órakor Hubay Jenő hangversenye az Arany Bika dísztermében.

— **A szőlő trágyázásról** ír a Növényvédelem és Kertészet. Ismereti a diszcserek helyes metszését, a gyümölcsfák átoltását, az őszibarack metszését, a különféle földmunkákat, a szőlőklórózis gyógyítását. Részletezi a gyümölcsfák téli védelmét, a hernyófészkek irtását, a tulipán és rózsza betegségeit, a málna téli metszését. Kitanít a különféle oltásokra, a gyümölcsfák karózáására, a fagyosan érkezett gyümölcsfaoltványok kezelésére, a termőrugek felismerésére, a filoxera elleni szénkéngészésre, a szőlőlugas készítésére, a konyhakerti növények vetési idejére, a melegágyi magvetésre, a rózsák ültetésére és metszésére, a szobafenyő kezelésére, a melegágy hibáira stb. A dusan illusztrált szaklapból egy izben e lapra való hivatkozással mutatóványszámot díjtalanul küld a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapest, Földmívelésügyi minisztérium).

— **Magyar lányok hozományá**, T. Kálmánchelyi Irén **szakácskönyve**. Kapható a Hajdúföld könyvnyomtatásánál.

— **Tűkőgyártás, kirakatok tükrözése, autók csiszolt üvegezése** Sipkovits, Sziv-utca 5—15. Telefon: 3—56.

Megvédik a debreceni Kereskedelmi Betegsegélyző autonómiáját

(A Hajdúföld tudósítójától.) A népjóléti minisztérium legutóbb elhatározta, hogy a budapesti József Kereskedelmi Betegsegélyzőbe a debreceni Kereskedelmi Betegsegélyzőt beolvassza. A terv Debrecen kereskedő társadalmában nagy megütközést keltett és

mozgalom indult meg az egyesület autonómiájának megvédése érdekében.

A debreceni betegsegélyző önállósága mellett több körülmény is szól

a tagok érdeke mellett. A pénztár, melynek ezidőszerint 1800 tagja van, az orvosi gyógykezelés zavartalanosságát, a táppénz kiutalásokat s a nyaralattási kérdéseket csak függetlensége megóvása mellett tudja biztosítani. Epen ezért már

több száz aláírás gyűlt össze a tiltakozó iven

s így remélhető, hogy a népjóléti kormány a beolvassási tervtől rövidesen eláll.

A szinpadai kulisszák titkairól tart előadást Csathó Kálmán

(A Hajdúföld tudósítójától.) Hét fón este 8 órai kezdettel tartja meg felettébb érdekesnek ígérték előadását Csathó Kálmán a Csokonai Kör rendezésében, a ref. főgimnázium tornatermében. Akik szeretik a tiszta iródművészetet, azok nagyon jól ismerik Csathó Kálmánt. Híres előadásának tárgyát a színház világából veszi. Abból a világból, amelybe bepillantani mindig vágyakozik az ember, de ehá bevezetni bennünket csak egy olyan ember és életismeretlel rendelkező író képes, mint Csathó Kálmán.

Felhasználja Cs. Aczél Ilona, a budapesti Nemzeti Színház művésznője Csokonai költeményeiből fog egy párat előadni.

Az estélyen az előző megnyitó beszédet dr. Körössy Kláman mondja. A kollégiumi kántus pedig Csokonaidalok és egy szép magyar dalegyveleg elénkélésével nyitja meg, illetőleg fejezi be az estélyt. A kart Szigethy Gyula karaagy vezényli. A ref. főgimnázium tornaterme bizonyára sűrű tapsolástól lesz hangos ez estén.

Az estélyre jegyek a Méliuszban válthatók egész napon át. A helyárak méltányosak. Üőhely nem tagoknak 1 P 20 fillér, tagok 60 fillért jegyhez juthatnak, ha 1926. évi tagsági díjukat már befizették. Diákjegy ára 20 fillér. Tagsági díjak befizethetők Lőrinczy Mihály urnál, az Általános Forgalmi Bankban.

Két kereskedő sötét éjjel szekereitől belezuhant a Kutas-csatornába és szörnyethalt

A csatorna hidján nem volt korlát s ez okozta a szerencsétlenséget. Biróság elé került a katasztrófa ügye

(A Hajdúföld tudósítójától.) A múlt év április 26-án kettős halalosvégű szerencsétlenség történt Mezősas község határában, az országot mellett húzódó Kutas-csatornán keresztül vezető kis fahidon. A hidnak ugyanis nincs korlátja és egy, a vasárba igyekvő háromlovas szekér a kérdéses nap éjjelén

belezuhan a vízbe portékástól, lovastól, szekereitől együtt.

A szekéren ülő Csatári Gábor és Szrolovics Viktor kereskedőknek már nem volt annyi idejük, hogy leugorjanak a szekérről és szintén a vízbe fordultak, de olyan szerencsétlenül, hogy a szekér és a lovak alá kerültek. A borzalmas szerencsétlenséget csak másnap reggel vették észre az arra járók, de már nem tudták a szerencsétlenségen segíteni, mert

mindkettő halott volt.

A halalos szerencsétlenséggel kapcsolatban a csendőrség folytatta le a vizsgálatot, aminek alapján megállapítást nyert, hogy a szerencsét-

lenség közvetlen oka a hidkarfa hiánya volt. A vizsgálat befejezése után a debreceni ügyészség a Sebes-Körös Árvízszabályozó Társulat főmérnökét, gátőrt és vízmesterét gondatlanságból okozott emberölés miatt vád alá helyezte.

A debreceni törvényszék Serlytanácsa tegnap tartotta meg ebben az ügyben a főtárgyalást. A vádlottak kihallgatásuk alkalmával azzal védekeztek, hogy a szerencsétlenségért nem felelősek, mert a hid olyan rövid, hogy a közlekedési szabályok értelmében nem kell rá korlát. A szerencsétlenség kizárólag az elhaltak gondatlanságának a következménye, mert dacára annak, hogy a kérdéses időben sötét éjjel volt,

lámpa nélkül indultak utnak.

A bíróság ezután a védelem azon kérésének helyet adva, hogy szakértőket hallgassanak ki arra nézve, hogy terheli e a vádlottakat gondatlanság amiatt, hogy a hidon nem volt karfa, a főtárgyalás folytatását március 18-ára elnapolta.

— **Mérhetetlen kincsek egy 3000 éves babiloni sirban.** Budapestről jelentik: A Britisch Muzeum tudományos expedíciója, mint Bécsből jelentik, Nebukadnezar babiloni temploma közelében egy Krisztus előtti időből 1117—1100-ban uralkodott babiloni király sírjára bukkantak és ebben mérhetetlen értékű kincseket találtak.

— **Helge Lindberg finn mesterdalnok és Donyse Molie (Paris) hangversenye** Zenekedvelők Körében IV. bérlet, ma este az Arany Bikában. Nehány jegy Méliuszban!

— **Iparoskörü kultur-délután.** Az Iparoskörü vigalmi bizottsága egyik korábbi ülésén — mint már azt több ízben közöltük — elhatározta, hogy február 20-án, vasárnap délután 4 órai kezdettel az Ipartestület dísztermében, — mely ez alkalomra kellemesen fűtve lesz — kultur-délutánt rendez. A műsoron aktuális és érdekes számok szerepelnek. A kultur-délutánon, — melyen belépti díj nincs, — vendégeket szívesen lát az Iparoskörü.

Hirdessen a Hajdúföldben!

— **Rádió műsor.** Február 19. Szombat. Budapest. Délelőtt 9.30, 12 és délután 3: Hírek, közgazdaság. 1: Időjárás és víz-állásjelentés. 5: Időjárás. Utána: Az Operaház tagjaiból alakult kamarazenekar hangversenye. Klasszikus operett-hangverseny. 1. Offenbach: Orpheus — nyitány. 2. Strauss: Cigánybáró — ábránd. 3. Ziehrer: Weaner Madin — keringő. 4. Offenbach: Hoffmann meséi — ábránd. 5. Strauss: Perzsa induló 6.15: Testnevelési előadás. Perger Ferenc dr. az Evezős Szövetség elnöke: A jégvitorlázásról és a curlingről. 6.40: Ifjúsági előadás. Teőreőkné, Arányi Mária Eger és Szigetvár. 7: Tarka-est. Közreműködnek: Pethes Sándor, a Nemzeti Színház, Dénes György, a Vigaszínház, Vidor Ferike és Fekete Pál az Andrássy-uti Színház tagjai, Fenyő Rózi és Kovács Annie Zongorán kísér Polgár Tibor. 8.20: Bozóky Dezső felolvasása: Shanghai 8.45: Friss hírek. 9: Pertis Jenő cigányzenekarának hangversenye, továbbá Brit Boy's jazz-band.

KÜLFÖLD: Bécs (517.2 és 577) Délelőtt 11 Zene Délután 3.30 Pestalozzi emlékünnepe. 6.30: Orosz költők estje 8.15: Kabaré, utána jazz-band. Berlin (484 és 566) Délután 4.30: Zene. 8.30: Kabaré. 10.30: Jazz-band. Boroszló (322.6) Délután 4.30: Zene. 8: Részletek Robert Koppel operettjeiből. 10.30: Jazz-band. Majna-Frankfurt (428.6) Délután 4.30: Tánczene. 8.15: Jazz-band. Stuttgart (397.7) Délután 4: Vigzene. 8: Kamarazene. Prága (348.9) Délután 4.30: Zene. 8.08: Kálmán Imre Cirkuszhercegnő című operettjének előadása. Brűnn (441.2) Délután 7: Zene. 8.30: Szimfonikus hangverseny. Róma (449) Délután 5.5: Zene. 9: Színházi előadás közvetítése.

— **Az osztályosrajtók mai huzása** Az osztályosrajtók mai huzásán a következő nagyobb nyeremények huztak ki: 9000 pengőt nyert 50830. 2000 pengőt nyert 20636. 1000 pengőt nyertek 1758 13405 29303 60099 65830. 600 pengőt nyertek 11866 17191 19148 23886 47511 49032 58480. Ezenfelül 300 pengőt nyert 26 szám, 200 pengőt nyert 93 szám és 125 pengőt nyert 1865 szám. A huzás folytatása 21-én reggel fél 9 órakor lesz.

— **A Mária-társulat teastélye.** A debreceni róm. kath. Mária-társulat február 19-én este 8 órakor a Katholikus Otthon helyiségében táncal egybekötött teastélyt rendez, melyre mindenkit szeretettel meghív a Vezetőség. — Beléptidij nincs. Teajegy és ruhatár 1 P 20 fillér.

— **Kőrelem.** A debreceni Egyetem nem rég létesült matematikai szemináriuma bármilyen nyelvű régi (1870 előtti) számtani és mértani könyveket, kéziratokat kér, hogy könyvtárában Debrecen matematikai tradícióinak megfelelően — régi szerzők művei is képviselve legyenek. Adományok a Bölcsészeti Kar Dékáni Hivatalába kéretnek (Kollégium), a szíves adakozó pontos címével együtt

SZÍNHÁZ

A Csokonai-színház műsora:

Szombaton: Enyingi Török Bálint. A) bérlet. Tiszviselő-est.

Vasárnap délután: Erdészleány. — Este: Asszonykám (operett). Bemutató.

Hétfőn: Asszonykám.

Mozgósínházak közleményei:

Vigszínház

Szombat—vasárnap:

Jules Verne örökbecsű regénye Strogoff Mihály filmen, 16 felvonásban. Nem tulozunk, ha az eddig megjelent filmek legjobbjának Strogoff Mihályt mondjuk. A rendezés, a színjátszás teljesen tökéletes, a mű létezősztatára az anyagi áldozatok szinte kiméletlenül való szórása, a bravuroknak egymásra halmozása pedig azt igazolja, hogy ennél a gígásai filmnél a benső érték tökéletes arányban áll a külső ragyogó szépséggel. Ivan Mossjukine varázsos filmjateka a lobogó fátyla, amely végigvezeti lehető hűséggel ezt a Verne regényt

Méltó partnere a színjátás művészetében Natalie Kovanko. A főváros közönségének úgy, nemkülönben a kritikanak is csak egyetlen kifejezése van e filmre: „gyönyörű.”

Apollo

Két sláger egy előadásban I. Gigo, dráma 7 felvonásban, Cecil B. de Mille superproduktója, amelyben a főszerepet Rode la Reque játssza. A pénzért táncoló dandy szomorú karrierjét mutatja be, amely végül mégis a meggyógyuláshoz vezet. II. Koruslady, dráma 7 felvonásban, a főszerepet a közismert Margarithe Livingstone játssza. Az amerikai legfelső körök életéből van kiszakítva ennek a filmnek a témája s ebben a milliőben folyik le, amelyben a milliárdok a középosztály jó erkölcsét kissé könnyen veszik. Közismert amerikai megoldás, hogy a rendezvő nővér hibáját az asszonytestvér vállalja magára. A megoldás nem új, de a következményei bizsármihatalanul változatosak.

Uránia

Szombat—vasárnap:

Két sláger egy előadásban: I. Székünk meg tanár ur, burleszk 6 felvonásban, a főszerepekben Zoro és Huruval. Az egyéni és helyzetkomikum erősen fel van tüntetve a gyámoltalan nőtisztelő tanárban, akiből a megszületett hölgyecske is majdnem kiábrándul, azonban az utolsó pillanatban a férfiasan sarkára álló tanárhoz megy. Ezzel azután a székletelés problémája is kellő megoldást nyer. II. A csempészkapitány, dráma 6 felvonásban. Az alkoholcsempészek mostani divatos témája képezi ennek az izgalmas és tényleg trükkökkel teli drámának a magvát, természetesen egy szerelmi történet keretén belül, amely mindenkinek meglepődésével végződik.

Előzetes jelentés: Hétfőtől—csütörtökig a Vígyszínházban prolongálva Strogoi Mihály. Apolló: Hétfő—kedd: A kán leánya, orosz film és Zigoto nagyban és kicsiben.

Meteor-mozgó

Vasárnap:

„Unus, a hegyek hercege” kalandor dráma, 2 rész egyszerre, 13 felvonásban. Harry Piellel a főszerepben. Előadások 3 órától.

TESTEDZÉS

Vasárnap megindul a futballszezon

Vasárnap megkezdődik a professzionista Terézváros—Bocskay II. ligabeli bajnoki mérkőzéssel a komoly futballszezon, a futballkedvelő sportközönség legnagyobb öröme. A Bocskay játékosai a legjobb kondícióban várják első komoly mérkőzésüket, rövid pihenő után lelkiismeretes tornatermi munka előzte meg gondos pályatréningüket. A Bocskay jó formájának fényes bizonyossága volt a múlt heti Bástya elleni mérkőzésük szép eredménye, hol a minimális vereséget csak a pártos helyi bíró elfogultsága okozta. A Terézváros nem lesz nehéz ellenfele a Bocskaynak, a jövő heti sorsdöntő Attila mérkőzés előtt próbálgatni nagyon jól jön. A Bocskay felállítása a következő lesz: Farkas, Molnár, Fried—Sipos, Keviczky, Deutsch—Polaneczky, Vampetich, Urik, Varga, Mertin.

A DEAC játékosait felkérem, hogy jó idő esetén vasárnap dél után a tréningen jelenjenek meg. Intéző.

A KSE—NyKISE mérkőzést, melyet a NyKISE megvívott, a felebezési tanács a KSE javára igazolta.

NyKISE—NyKISE mérkőzést, melyet a NyKISE megvívott, a felebezési tanács a KSE javára igazolta.

A KSE—DEAC mérkőzés II. félidejének lejátszását a felebezési tanács alaptalan újrafelvétel folytán elrendelte.

A TŐZSDE

A pengő Zürichben 90.90

Budapest 90.90, Berlin 123.20, Newyork 520, London 2522.25, Páris 20.38.50, Milano 22.47.50, Prága 15.40.50, Belgrád 9.13.50, Szófia 3.75, Bukarest 3.—, Varsó 58.10, Bécs 73.22.50, Hollandia 208.07.50, Brüsszel 72.30.

Hivatalos devizaárfolyamok

Angol font 27.7175—27.8775, belga 79.40—79.75, cseh korona 16.90—16.98, dán korona 152.20 152.85, dinár 10.02—10.07, dollár 569—571.40, francia frank 22.40—22.80, hollandi forint 228.50—229.50, lengyel zloty 63.70—64.60, lei 3.21 3.31, leva 4.10 4.16, lira 24.65 25.10, német márka 135.35 135.85, osztrák schilling 80.375—80.725, norvég korona 146.80—147.45, svájci frank 109.85—110.25, svéd korona 152.40—153.05

Gabona őrsde

A készrúpiacra a tőzsdei elején tartott volt az irányzat s a névleges jegyzések a tegnapi felszínre került nivón mozgottak. A tiszavidéki búzát 33.10—33.40, z egyéb származású búzát pedig 32.50—33.20 pengővel jegyezték. A rozs ára budapesti paritásában 25.80—26.10 pengő között mozgott.

A liszt- és őrléményiacra a malmok nem változtatták meg lisztárait, pedig a gabonapiacra az utóbbi napok folyamán megnyilvánult olcsóbbodás már napokkal ezelőtt időszerűvé tette volna a lisztjegyzések megváltoztatását.

A terménycikkek piacán a forgalom továbbra is szűk keretek között mozog, sőt még a tengeriaci forgalma is megcsappant, holott itt ezideig általában jelentősebb forgalom fejlődött ki. A piacon csupán névleges árfolyamok alakultak ki. A takarmánórápát 22—23.40, a zabot 20.80—21.40, a tengerit 19.60—20 pengővel jegyezték minőség szerint budapesti paritásában.

Nyilttér

Tavasza

az összes előkelő fővárosi divatszinek festését és alkalmi női és férfi ruhák vegyíztetését készítem.

Biró

Festő és tisztító műintézet (Bikaudvar és Péterfia-u. 30.)

Aranyéremmel kitüntetve, 1926

Debrecen.

E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A debreceniek találkozóhelye
Budapest elsőrendű,
modern családi szállója az
SZÁLLODA

I
S
T
V
Á
N

K
I
R
Á
L
Y

SZÁLLODA

VI., PODMANICZKY-UTCA 8. SZ.

Mérsékelt árak, figyelmes kiszolgálás központi fűtés, lift, meleg vízszolgáltatás, modern és kényelmes nyújtó berendezés. A nyugati pályaudvar közelében

Visszamaradt téli áruinkat

a legolcsóbban bocsátjuk eladásra:

Fekete téli kabát plüsch bélésel
saál gallerral . . . 88— P
Szőrmés mikádó . . . 80— P
Átmeneti szükségleti
kabát . . . 40— P
Rövid téli kabát . . . 40— P
Férfi öltöny . . . 40— P

Óriási választékban kaphatók a

„HAJDUSÁGI”

férfi-, fiu- és gyermekruháruházában
Piac 67. Vármegyeházzal szemben

Apróhirdetések

LAKÁS

MÁJUS 1-re 2 tágas szoba és melléképületekből álló lakást jobb mellékutcán 5—6 millió K lelépést fizetek. Cim leadandó a kiadóban. 323

KÉT SZOBA, KONYHA kiadó Vigkedvő Mihály-utca 28.

LAKÁSÁT bárkinek díjmentesen kiadom. Kiss lakásiroda, Csapó utca 8. 12

NE VEgyEN addig házat, míg meg nem nezi a Nyil utca 133. számút. Bővebbet Nagy Lajos irodában, Verecs-utca 9. 37

LAKÁSOKAT, üzlethelyiségeket, iroda és más helyiségeket díjmentesen közvetít Kiss lakásiroda, Csapó-utca 8

KERESLET

KÖNYVKÖTÉSZET teljesen berendezve, berbeadó. É tekezhetsz Antalffy könyvkereskedésben, Szent Anna-utca. 333

KITUNÓ referenciákkal rendelkező kizárólag csemegés és jó kirakattervező kereszény segédet keressünk szonnali belepésre. Ajánlatok az összes bizonyítványmásokkal felszerelve, a fizetési igények feltüntetésével a nyiregyházai „Hangya” szövetkezet igazgatóságához, Nyiregyháza küldendők. 332

TANULÓLEány felvétetik. Lódy Ilona női divatszalon, Ómalom-utca 1. 336

HÁZVEZETŐNŐ (gazdasszony) keresztek Nyirabrányba földbitrós házhoz. Jelentkezéseket Fűvészkert 10. alatt fogadjok.

ELADÁS

Frakk, szmoking és szakett

kölesönzöintézet

Végh, Vár-utca 2.

SZOBAFESTŐK FIGYELMÉBE.

Iparom beszüntetése miatt egy teljesen új szobafestő és mázoló fel szerelés a legújabb mintákkal eladó. Cim: Karalyos József festő, Derecske. 109

ELADÓ egy kétszűts francia sparherd és gázlápák. Péterfia 73 335

Mindenféle bel- és külföldi

szén

k. ksz. tojásbrikett,

Tűzifa

bitk és tölgy csontszáraz minőségben. Retorta bűzfazsén kicsinyben és nagyban házhoz szállítva is

Gabányi Sándor Utóda

Debrecen legregibb oégénél a legolcsóbb napi áron bezereszhető Csapó-u. 28. Telefon 4-49.

Mosott rongyot

Hajdúföld nyomdája Piac-u. 59. sz.